

АЖЛЫН УДИРДАМЖ

Японы Хүүхдийг Ивээх Сан

Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд эцэг эхийн мэдлэг ойлголтыг сайжруулах, үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай мэдээллүүдийг нэгтгэсэн гарын авлага боловсруулах, сургалт зохион байгуулах зөвлөх багийн ажлын удирдамж

1. Төслийн хураангуй

[Төслийн нэр]	Тэгш хүртээмжтэй, цогц үйлчилгээгээр бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих нь
[Төслийн хугацаа]	2024 оны 3-р сарын 30 - 2025 оны 3-р сарын 29
[Төслийн санхүүжүүлэгч]	Япон улсын Гадаад хэргийн яам
[Хамтрагч талууд]	ЭМЯ, ХНХЯ, БШУЯ
[Төслийн зорилгот газар]	Улаанбаатар хотын Баянзүрх, Чингэлтэй, Сонгинохайрхан дүүрэг, Баянхонгор, Сэлэнгэ аймаг

2. Төслийн зорилго, зорилтууд

Монгол Улсын Эрүүл Мэнд, Боловсрол, Шинжлэх ухаан, Хөдөлмөр, Нийгмийн Хамгааллын сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд хөгжлийн цогц дэмжлэг үзүүлэх аргачлалыг"-ын дагуу нийслэлийн гурван дүүрэг болон Баянхонгор, Сэлэнгэ аймагт хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрт илрүүлэг, оролцоо хөгжлийн дэмжлэгийг цогц байдлаар хэрэгжүүлэх.

Төслийн зорилтууд

- Эрүүл мэндийн төвүүдийн тогтолцоог сайжруулах, чадавхыг бэхжүүлэх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комиссын чадавхыг бэхжүүлэх
- Цэцэрлэгийн чадавхыг бэхжүүлэх, тогтолцоог хөгжүүлэх, бага сургуульд шилжихэд дэмжлэг үзүүлэх
- Эцэг эхчүүд болон орон нутгийн иргэдийн ойлголтыг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа
- Бодлогын нөлөөлөх нөлөөлөх

3. Үндэслэл, хэрэгцээ шаардлага

Монгол Улсад Эрүүл Мэнд, Хөдөлмөр, Нийгмийн Хамгаалал, Боловсрол, Шинжлэх ухааны сайдын хамтарсан тушаалаар "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд хөгжлийн цогц дэмжлэг үзүүлэх аргачлалыг"-ыг 2021 онд шинэчлэн баталсан. Энэ баримт бичиг нь нярайн эрүүл мэндийн үзлэг, эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэр, кейс хэлэлцүүлэг зэрэг Япон улсын хэрэгжүүлсэн төслийн санаачилгад тулгуурлан хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол, хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлэх, шаардлагатай дэмжлэг, үйлчилгээг тасралтгүй үзүүлэх, салбар дундын зохицуулалтыг хангах зорилготой юм.

Энэхүү төслийг боловсруулахдаа төсөл хэрэгжих аймаг, дүүргийн цэцэрлэг, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч, багш нар, эцэг эхчүүдээс санал асуулга, ярилцлагын аргаар холбогдох судалгаа авсан юм.

- Судалгаанд хамрагдсан эцэг эхчүүдийн 62.1% нь хүүхдээ өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нярайн эрүүл мэндийн үзлэгт тогтмол хамруулж байгаагүй, 11.1% нь хүүхдээ дараах шатны эмнэлгийн байгууллагад үзүүлэхийг илүүд үздэг гэжээ. Тэдний 93.1% нь эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэртэй байсан ч 44.8% нь уг гарын авлагаас хөгжлийн талаарх мэдээлэл аваагүй гэж хариулсан байна. Зорилтот өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч нарын 50-аас доошгүй хувь нь 9 сар, 1.5 ба 3 настай хүүхдийн

эрүүл мэндийн үзлэг хийхэд их тулгардаг бэрхшээл бол тоног төхөөрөмж, материалын хомсдол, эцэг эхийн ойлголт дутмаг, боловсон хүчний дутагдалтай, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн хувьд үйлчилгээнд хамрагдахад таатай орчин бүрдүүлэх хэрэгцээтэй байна.

- Хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлж, оролцоо дэмжлэг үзүүлэх ажлыг удирдан явуулдаг ХБХЭМБНХ-ын салбар комиссуудын хүүхдийн оюун ухаан болон бие бялдрын үйл ажиллагааг сэргээх төдийгүй нийгмийн оролцоог дэмжих, цэцэрлэг, сургуульд хамруулах зэрэг цогц хөгжлийг дэмжих төлөвлөгөө боловсруулах чадавхыг дээшлүүлэх шаардлагатай байна.
- Төрийн өмчийн цэцэрлэгүүд хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээлтэй зэргээс үл шалтгаалан хүүхдийн хувийн онцлог хэрэгцээнд нийцүүлэн боловсрол эзэмшүүлэх шаардлагатай байгааг цэцэрлэгийн багш нартай хийсэн ярилцлагаар тодорхойлогджээ. Мөн хөгжлийн бэрхшээлтэй байж болзошгүй хүүхдүүдийн зарим эцэг, эхчүүд хүүхдээ хөгжлийн бэрхшээлтэй байж болзошгүйг хүлээн зөвшөөрөхгүй, зохих оношилгоо, үйлчилгээнд шилжүүлэхээс татгалзаж байгаа тул энэ талаар олон нийтэд таниулах, нөлөөлөл сурталчилгааны ажил шаардлагатай байгааг дурдлаа.

Иймд дээрх хэрэгцээнд үндэслэн бага насны хүүхдийн хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлж, оролцоо дэмжлэг үзүүлэхэд эцэг эх, олон нийтийн мэдлэг, ойлголт, оролцоог сайжруулах сургалтын үйл ажиллагаанд ашиглах гарын авлагыг боловсруулах хэрэгтэй байна.

4. Ажлын зорилго

1. Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд эцэг эхийн мэдлэг ойлголтыг сайжруулах, үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай мэдээллүүдийг нэгтгэсэн “Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд эцэг эхийн мэдлэг, ойлголтыг сайжруулах, үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэх арга зүй” сэдвээр цэцэрлэгийн багш нарт зориулсан 8 цагийн багц агуулга бүхий гарын авлага боловсруулах
2. Гарын авлагыг боловсруулах үйл явцад багш, мэргэжилтэн, төслийн болон техникийн шинжээчдийн багийн гишүүдийн саналыг авч тусгах
3. Боловсруулсан гарын авлага дээр үндэслэн багш нарт зориулсан сургалтыг зохион байгуулах, зөвлөн туслах
4. Зохион байгуулсан сургалтын мөрөөр багш нарын эзэмшсэн арга зүй, хэрэгжүүлж буй арга барилын өөрчлөлтийг үнэлэх, зөвлөгөө өгөх ажлыг зохион байгуулах

5. Гарын авлагын агуулга

“Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд эцэг эхийн мэдлэг, ойлголтыг сайжруулах, үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэх арга зүй” (80 нүүр, 1 өдөр/8 цаг)

Бүлэг 1. (4 цаг)

- Бага насны хүүхдийн цогц хөгжил, тэдгээрийн ач холбогдлын талаар
- Хүүхдийн хөгжилд эцэг эхийн оролцоо, үүрэг хариуцлага
- Олон нийтийн мэдлэг, хандлагыг нэмэгдүүлэх арга зүй, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах арга замууд

Бүлэг 2. (4 цаг)

- Хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжил, сургуульд бэлтгэгдсэн байдлыг гэр бүлийн орчинд хөгжүүлэх **харилцах дэвтэр**, түүнийг ашиглах арга зүй
 - Сар бүрийн хүүхдийн хөгжлийн ажиглалт тэмдэглэл
 - Эрүүл мэнд, бие бялдар, танин мэдэхүйн хөгжил үнэлэх хуудас

- Эцэг эх, хүүхэд хамтдаа суралцах, хөгжүүлэх үйл ажиллагаа

6. Багийн ажил үүргийн хуваарь

Ажил гүйцэтгэх баг нь Японы Хүүхдийг Ивээх сангийн “Тэгш хүртээмжтэй, цогц үйлчилгээгээр бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих нь” төслийн ажилтнуудын техникийн туслалцааг авч, байнга зөвшилцөж ажиллана.

Мөн төслийн хүрээнд боловсруулагдаж байгаа бусад гарын авлага, модулийн зөвлөх багуудтай нягт хамтран ажиллах ба Зөвлөх багийн ахлагчийн арга зүй, удирдлага дор ажиллана.

7. Төслийн багт хүлээлгэн өгөх материал

- Зөвлөх баг нь “Тэгш хамруулан сургах боловсрол: Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд эцэг эхийн мэдлэг, ойлголтыг сайжруулах, үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэх арга зүй” гарын авлагыг эцэслэн цаасаар болон цахим хэлбэрээр
- Төслийн ажлын хэсгийн гишүүд, мэргэжилтэн, бусад холбогдох төлөөллийг оролцуулсан уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан тайлан
- Багш нарт сургалт зохион байгуулсан тайлан
- Гарын авлага боловсруулах явцын болон эцсийн тайлан (Монгол, Англи хэл дээр)

8. Ажлын хүрээ, хугацаа

Зөвлөх баг нь дараах ажлын хүрээг баримтлан ажиллана.

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНУУД	ХУГАЦАА
Бэлтгэл үе шат	
Зөвлөх ажлын нөхцөлийн талаар тохиролцох (Ажлын гэрээ, гүйцэтгэх ажил, хуваарь гэх мэт)	VI/14
Төслийн чиглэл, үзэл санаатай танилцах	VI/20
Гэрээнд гарын үсэг зурах	
Гарын авлага боловсруулах шат	
Сургалтын модулийн дизайн, бүлэг тус бүрийн агуулгыг боловсруулах	VII/08
Сургалтын модулийн дизайн, агуулгыг төслийн багаас санал авч хэлэлцүүлэх	
Холбогдох санал хүсэлтүүдийг тусган засан сайжруулах	VII/22
Сайжруулсан хувилбарыг төслийн баг болон техникийн шинжээчийн төлөөллөөр хэлэлцүүлэх, эцсийн санал өгөх	VII/28
Гарын авлагыг эцэслэн боловсруулж дуусгах	
Боловсруулсан материалуудыг ХИС-нд цаасаар болон цахим хэлбэрээр хүлээлгэн өгөх	VIII/05
Боловсруулсан төслийг хэвлэлд шилжүүлэх, хэвлэлийн эх бэлтгэхэд хамтран ажиллах, гэрээг дүгнэх	VIII/15
Сургагч багш бэлтгэх семинар зохион байгуулах	
УБ хотод цэцэрлэгийн багш нарт сургалт зохион байгуулах	VII/20-25
Сургалтын тайлан бичиж өгөх	IX/01

9. Зөвлөх багт тавигдах ерөнхий шаардлага

- Баг нь 3-5 гишүүнтэй байх
- Багийн гишүүд нь бага насны хүүхдийн хөгжил, эрүүл мэнд, боловсрол чиглэлээр 5 буюу түүнээс дээш жил ажилласан туршлагатай байх

- Багийн гишүүд нь сургалтын хөтөлбөр, гарын авлага, сурах бичиг болон сургалтын хэрэглэгдэхүүн боловсруулж байсан туршлагатай байх
- Багийн гишүүдэд ХИС-ийн өмнөх Тэгш хамран сургах боловсролын төслийн сургалтын материал/модуль боловсруулсан багш оролцсон бол давуу тал болно
- Компьютерын оффис програмууд дээр чөлөөтэй ажиллах чадвартай байх
- Багаар ажиллах чадвартай байх
- Төслийн хүрээнд үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу зорилтот сургууль, хөдөө орон нутагт очиж зөвлөгөө өгөх, хяналт-үнэлгээний багийн бүрэлдэхүүнд орж ажиллах боломжтой байх